

TEKOVSKÉ NOVINY

Oznamy
Kultúra
História
Šport

ČÍSLO 14 ● ROČNÍK XX ● streda 14. júl 2010 ● 0,27 € ● (8 Sk)

Pozvánka na púte Mestská nemocnica v TOP 10

Mariánska púť v Topolčiankach zasvätená Karmelskej Panne Márii sa bude konať **16. – 18. júla**. Karmelfest začne v piatok registráciou v hale TJ Tatran a končí vo večerných hodinách modlitbou v parku pri Lurdskej jaskyni. Aj na sobotu je pripravený bohatý duchovný aj zábavný program, vyvrcholí polnočnou sv. omšou, odsľúži ju vdp. Pavol Hudák. Vyvrcholením karmelfestu bude v nedeľu slávnostná sv. omša o 10.30 na kalvárii.

Púť k svätej Anne má 128-ročnú tradíciu. Aj tento rok **25. júla o 11. hodine** sa Zlatomoravčania a veriaci okolitých obcí zídu na slávnostnej omši na kalvárii zasvätenej sv. Anne. Zlatomoravecká kalvária sa nachádza nad mestom v lokalite zvanej Háji. Miesto sa považuje za posvätné a ďakovné.

Svätá Anna je zvyčajne zobrazená v dlhom odevu so šatkou na hlave. Jej atribútmi sú kniha, falia alebo malá postava Panny Márie.

Nádej zomiera posledná

Žijete si plnohodnotný život, prežívate krásny slnečný deň s vnúčatami a celou rodinou. Zrazu, bez vyzvania, sa ocitáte na jednotke intenzívnej starostlivosti, kde vám do žíl púšťajú cudziu krv, infúzie a liečivá. Okolo vás doslova lietajú lekári, sestričky, ošetrovatelia.

Keď po troch dňoch opäť začínate vnímať svet, či chcete, či nechcete, musíte si uvedomiť, že títo ľudia urobili pre vás viac, než sa od nich očakávalo, či boli povinní urobiť.

Aj ja som pochopil, že zdravotná starostlivosť o pacientov na chirurgickom oddelení Mestskej nemocnice prof. MUDr. Rudolfa Korca v Zlatých Moravciach, pod vedením MUDr. Jozefa Hanzela znamená oveľa viac, než bežnú službu občanom. Odborný a ľudský prístup pána primára mu sestry, ošetrovatelia a ďalší zdravotný personál vracajú v kvalitne odvedenej práci s pacientmi. Ba pridávajú aj bonus navyše: liečia pekným slovom a úsmevom. Dokážu to aj vo chvíľach ťažkých pre pacienta, ale iste aj pre nich.

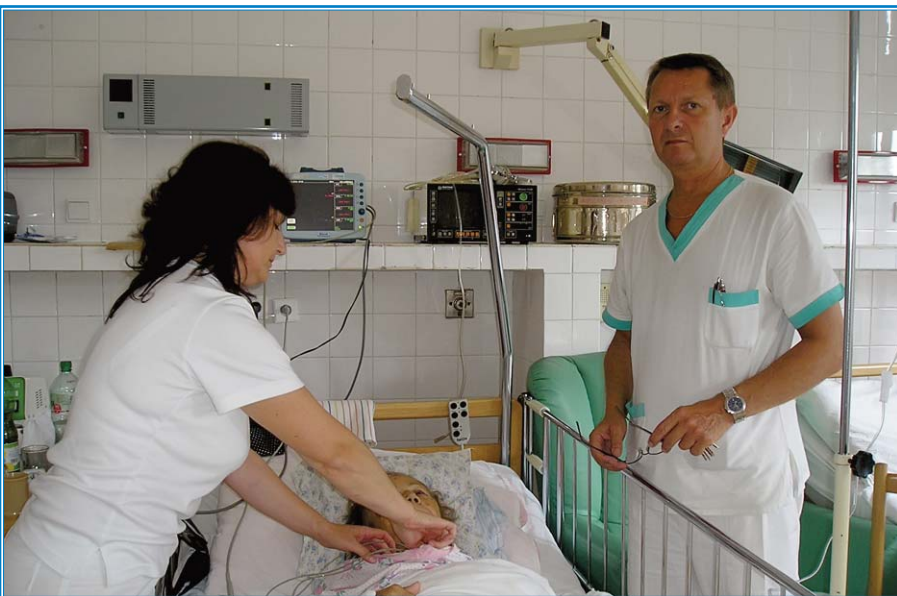
Mohlo by sa zdať, že ide iba o môj subjektívny dojem. Pravdou je, že aj poisťovňa Dôvera vykonala pred pár týždňami hodnotenie chirurgických oddelení po celom Slovensku a chirurgické oddelenie našej nemocnice sa našlo na treťom mieste po Košiciach a Bratislave.

A to v období, keď je verejnosť dobre informovaná o zlej finančnej situácii nemocnice, ktorej súčasťou chirurgické oddelenie je. Myslím si, že je najvyšší čas, aby sa spojil mozgový trus vedenia mesta, vedenia nemocnice s vedeniami samospráv obcí nášho regiónu a našiel sa mechanizmus akejsi fúzie nemocnice v spoločnom majetku, riadení a následne spolufinancovaní jej prevádzky. Podľa obľožnosti izieb pacientmi som nemal dojem, že ide o nemocnicu mestskú, pretože medzi pacientmi som Zlatomoravčana nevidel. Názvom je síce mestská, ale významom viac než regionálna.

Nemocnica Prof. MUDr. R. Korca Zlaté Moravce má 135 rokov svojho trvania. Dokázala a dokazuje svoju opodstatnenosť. Je potenciálne potrebná pre každého z nás. Ak by zanikla, vtedy by umrela naša posledná nádej. Po nej by zostalo len veľké NIC. A to by mohlo byť pre mnohých preukrutne bolestivé.

Ing. Miloslav Rajčan

Mestská nemocnica prof. MUDr. R. Korca v Zlatých Moravciach sa dostala do prvej desiatky TOP nemocníc na Slovensku, o ktorej rozhodovali pacienti a to aj medzi poisťovacími VŠZP a súkromnej zdravotnej poisťovne Dôvera. Podľa prieskumu poisťencov VŠZP získala 5. miesto mestská nemocnica v Zlatých Moravciach, podľa poisťencov Dôvery je zaradená na 7. mieste. V kategórii TOP oddelenie získalo chirurgické oddelenie 3. miesto rámci nemocníc Slovenskej republiky.

VŠZP odoslala do rôznych kútov Slovenska náhodne vybraným pacientom viac ako 7000 dotazníkov. Vyplnených sa ich do centrály spoločnosti vrátilo 1013. Klienti v ňom odpovedali na 14 otázok týkajúcich sa kvality služieb, správania personálu, kvality ubytovania a stravy. Po VŠZP zverejnila rebríček kvality nemocníc aj najväčšia súkromná zdravotná poisťovňa Dôvera. Najlepšie obišla vojenská nemocnica v Ružomberku a 1. súkromná nemocnica v Košiciach až v piatich kategóriách.

V kategórii TOP oddelenia sa na 3. mieste umiestnilo chirurgické oddelenie mestskej nemocnice v Zlatých Moravciach. V celkovom hodnotení nemocníc naša mestská nemocnica získala v TOP 10 podľa poisťencov VŠZP 5. miesto a poisťencov Dôvery 7. miesto.

Chirurgické oddelenie MsN so 6 lekármi a 15-členným zdravotníckym tímom poskytuje starostlivosť na 36 lôžkach, z toho sú 4 lôžka pooperačné. Ročne vykoná okolo 970 operácií, priemerný počet odliečených pacientov je 1600. Najviac sú zastúpené operácie z brušnej chirurgie a traumatológie. Vykonávajú sa tu aj laparoskopické operácie. V príjemnom prostredí zrekonštruovaného oddelenia vás privíta personál, ktorý sa postará o váš pobyt na oddelení. Ponúkajú možnosť ubytovania v nad-

standardných izbách s príslušenstvom.

Primárom chirurgického oddelenia je MUDr. Jozef Hanzel.

„Mimo spektra operácií brušnej chirurgie ponúkame plastiku ušnic, kontraktúru dlaňovej aponeurózy, plastiku horných a dolných viečok, plastiku ovisnutého brucha, odstraňovanie pigmentových znamienok a niektoré kozmetické operácie,“ hovorí primár oddelenia.

Denne ošetrí 40 pacientov. Väčšinou sú to úrazy.

Spokojnosť s popredným umiestnením v hodnotení najlepších nemocníc v rámci Slovenska prejavila aj poverená riaditeľka MUDr. Nina Horniaková. Zároveň vyjadruje poďakovanie všetkým, ktorí svojou odbornosťou a ľudským prístupom prispeli k šíreniu dobrého mena nemocnice. „I napriek tomu, že zdravotnícky personál nie je dostatočne ohodnotený a denne-denne bojuje s nedostatkom financií, dokáže prehladať tieto negatíva a pristupovať k pacientom nesmierne milo a ľudsky. Snáď sa to dostalo do povedomia aj tým, ktorí pochybovali o nemocnici v Zl. Moravciach. Nemocnica má svoje opodstatnenie a má význam bojovať o jej zachovanie v tomto regióne.“

Zdroj: Nový Čas
-am-

Cestu na Kalinčiakovej opravili

Zápis o odovzdaní stavby na opravu cesty na Kalinčiakovej ulici bol vykonaný 12. júna. Následne po odovzdaní staveniska boli začaté dohodnuté stavebné práce, ktoré trvali do 6. júla. V tento deň bolo stavebné dielo odovzdané investorovi, Mestu Zlaté Moravce.

Náklady na opravu cesty dosiahli 60 276,87 eur vrátane DPH. Rekonštruovala sa komunikácia v dĺžke 269 m a šírke 8 m, čo predstavuje celkovú plochu 2152 m². Súčasťou stavby bolo aj riešenie parkoviska na Kalinčiakovej ulici s plochou 126 m².

Dodávateľom prác na rekonštrukciu cesty bola na základe výberového konania firma Cesty Nitra, a. s.

Rekonštrukčné práce spočívali v oprave cestného telesa, čiastočnej obojstrannej výmene cestných obrubníkov, oddelení parkoviska a Kalinčiakovej ulice ležatými

obrubníkmi a osadení uličných vpustí a poklopov uličnej kanalizácie do úrovne nivelety komunikácie.

-r-

Pet Passport - pas pre zvieratá

Ak sa na dovolenku do zahraničia chystáte aj so svojím zvieratkom, tak potrebuje tzv. pas spoločenských zvierat – Pet Passport. Majiteľ zvieratka musí zvoliť jednu z možností, aby zviera dostalo pas a to tetovanie alebo čipovanie. Neodnímateľné označenie mikročipom urobí zvieratku veterinárny lekár. Ním musí označiť aj tie zvieratká, ktoré sú síce tetované, ale ich tetovanie nie je čitateľné.

Od roku 2011 mikročip nahradí tetovanie povinne. Zoznam poverených veterinárnych lekárov vydávaním pasov spoločenských zvierat nájdete aj na webových stránkach Štátnej veterinárnej a potravinovej správy. Pre okresy Zlaté Moravce a Nitra to je Regionálna veterinárna správa Nitra.

Po tom, čo veterinárny lekár potvrdí, že zviera je klinicky zdravé, Regionálna veterinárna správa dá do pasu okrúhlu pečiatku. Do pasov zapisujú meno zvieratka, druh, plemeno, pohlavie, dátum narodenia, typ srsti, vakcinácie a ďalšie iné údaje. V prípade, že zviera pri ceste do zahraničia nebude mať pas, jeho majiteľovi hrozí pokuta, alebo nevpustenie zvieratka do krajiny.

-ak-

Honza a František Nedvědovci Kultúrne leto

Honza a František Nedvědovci vystúpili v divadelnej sále MsKS Zlaté Moravce po prvýkrát spoločne. Do posledného miesta vypredaná divadelná sála Mestského kultúrneho strediska čakala na vystúpenie obľúbených bratov Nedvědovcov s kapelou. Niektorí, kľáčiac na kolenách, prosili o vstup do sály. Tí, ktorým sa lístky ušli, sa zabávali, spievali a tleskali spolu s umelcami. Počas programu odzneli skladby ako Banská Bystrica, Podvod, Miluji... Po vystúpení sa ma Honza Nedvěd spýtal: „Ako je to možné, že nás ľudia majú stále radi, veď sme už starí?“ Odpovedal som mu: „Asi máte stále čo svojimi piesňami povedať...“ Ďakujeme publiku, že nesklamalo, a samozrejme vynikajúcim bratom Nedvědovcom.

Mgr. M. Daniš, MsKS

Mestské kultúrne stredisko vás v rámci kultúrneho leta pozýva na podujatie Freejam – inštrumentálne improvizácie, 24. 7. od 16.00 na nádvorie MsKS (Park J. Kráľa)

www.freejam.sk
www.mskszm.sk

Výstava

Z nálezov objavených pri archeologických vykopávkach pri výstavbe rýchlostnej cesty R1 pripravili Archeologický ústav SAV v Nitre, Ponitrianske múzeum a realizátori projektu rýchlostnej cesty R1 Granvia a Granvia Construction výstavu s názvom „R1 – Nitra – Tekovské Nemce, Banská Bystrica – Archeologické objavy“ v Ponitrianskom múzeu v Nitre, Štefánikova tr. 1. Výstava potrvá do 31. decembra, verejnosti je sprístupnená v čase: pondelok od 9.00 do 15.00, utorok až piatok od 9.00 do 11.30 a od 12.00 do 17.00, sobota a nedeľa od 10.00 do 17.00.

-r-

Starý most na Žitavskom nábreží, históriou

Pred nedávnom, po privalových vodách na rieke Žitave, bol pre plynulý prietok vody odstránený starý most, aby sa pod ním nehromadili konáre a neznižil sa prietok vody, pretože tento starý most bol už prehnutý od nákladných áut. Most odstránili Technické služby, m.p.

Starý most mal svoju históriu, spájal voľakedajšiu Malú uličku so Žitavským nábrežím. Bol vybudovaný za bývalej ČSR, nahradil starý drevený most. Malá ulička mala ešte lávku pre peších nad mlynským náhonom, ktorý bol vedľa dnešnej sochy sv. Jána Nepomuckého na Župnej ulici, vedľa dnešného autobusového nástupištia až do Chyzeroviec, do Miklošovho mlyna, tam, kde sa otáča mestská autobusová doprava.

Malá ulička bola stará historická časť mesta. Bolo tu len málo domov, ale bola to veľmi romantická ulica. Bývali tu rodiny Ivanovičová, Jančovičová, Brucknerová a na konci Tomajková. Ich domy pochádzali z 19. storočia. Náš dom bol nový, nie celkom dokončený, s veľkou záhradou, jazierkom a okrasnými stromami. V roku 1972, keď sa začalo s výstavbou ZŠ (ZDŠ) na Robotníckej ulici, Malá ulička bola vyvlastnená a zbúraná. Stromy z našej záhrady sme presadili do novovzniknutého Parku milícií (dnes Park mládeže). Škoda, že na mnohých miestach nebolo nič postavené. Je tu len voľná plocha s ohradou školy.

■ Obyvatelia mesta tak ako väčšina miest a obcí Slovenska začiatkom júna bojovali so záplavami. Nepriaznivá situácia bola na Žitavskom nábreží pri Starom moste.

V roku 1965 keď bola v Zl. Moravciach povodeň, zliel sa do jedného celku mlynský náhon so Žitavou, most ani lávku nebolo vidieť, boli pod vodou. Keď evakovali Pérov, Žitavské nábrežie a dnešnú Murgašovu ulicu, do Malej uličky sa nedostali, lebo nebolo vidieť most. Takže sme ostali odrezaní od ostatných. Nikomu sa však nič nestalo, aj domy to vydržali bez ujmy.

Marián Tomajko

● **Ponitrianske múzeum** – pobočka Zlaté Moravce, pozýva širokú verejnosť na výstavu fotografií Zlatomoravčana Antona Kaisera. Výstava dvadsiatich farebných a čiernobielych fotografií zachytáva nevšedné pohľady na prírodu doma i v zahraničí. Fotograf prezentuje svoju tvorbu aj na internetovej stránke blog.sme.sk a fotky.sme.sk. Pod názvom **Fotografie z prírody** výstava potrvá do konca augusta.

● **Plánované otvorenie letného kúpaliska** 1. júla zabrzdlili technické prekážky. Mestské kúpalisko otvorili o deň neskôr v popoludňajších hodinách. Bazény si vyskúšali hneď desiaty návštevníci prevažne z radov detí. Verejnosť môže využívať veľký plavecký bazén a 2 detské bazény.

Cena vstupeniek zostala nezmenená oproti vlaňajšku. Pre deti do 3 rokov vstup zdarma, do 10 rokov 0,90 €, od 10 rokov je 1,30 €. Vstup po 16. hodine so zľavou. Návštevníci kúpaliska majú k dispozícii bufet, multifunkčné ihrisko s umelým povrchom, plážové volejbalové ihrisko a bezplatné parkovisko.

Otváracia doba: pondelok od 12.00, ostatné dni od 10.00 a cez víkend od 9.00, so spoločnou záverečnou dobou o 18.30 h.

Štrukturálne fondy na regeneráciu sídiel

Regionálny operačný program (ROP) je jeden zo zdrojov štrukturálnych fondov EÚ v programovom období 2007 – 2013. Nitriansky samosprávny kraj je splnomocnený vykonávať na regionálnej úrovni administratívne procedúry pri opatreniach ROP týkajúcich sa infraštruktúry cestovného ruchu (opatrenie 3.2), regenerácie sídiel (opatrenie 4.1) a regionálnych komunikácií (opatrenie 5.1). Prijímanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok, odborné hodnotenie projektov, príprava zmlúv pre úspešné projekty, prijímanie žiadostí o platbu, ako aj monitorovanie a kontrolu implementovaných projektov realizuje Sprostredkovateľský orgán pod Riadiacim orgánom pre ROP (SO/RO pre ROP) zriadený Nitrianskym samosprávnym krajom.

Z hľadiska záujmu a dopytu miest a obcí vysokú rozvojovú prioritu z oblastí podpory ROP predstavuje opatrenie 4.1 a Regenerácia sídiel. Cieľom tohto opatrenia je posilniť vybavenosť územia, zvýšiť konkurencieschopnosť sídiel, kvalitu a bezpečnosť verejných priestranstiev. Projekty sú zamerané na obnovu a čiastočné budovanie hmotnej infraštruktúry a sú realizované v centrálnych a miest identifikovaných ako póly rastu.

V rámci dvoch výziev na opatrenie 4.1 a Regenerácia sídiel v rokoch 2009 – 2010 sa z Nitrianskeho kraja do výberovej komisie na Riadiacom orgáne pre ROP dostalo 140 žiadostí o nenávratný finančný príspevok (NFP) v celkovej hodnote 96 mil. eur. Výberová komisia odporučila na schválenie 112 projektov za 74,8 mil. eur, čo predstavuje 80%-nú úspešnosť. Projekty spolufinancujú obce a mestá vo výške 5% z celkových opráv-

nených výdavkov, 85% sú nenávratné zdroje Európskeho fondu regionálneho rozvoja a 10% zdroje štátneho rozpočtu SR. Oprávnení žiadatelia – obce a mestá uvedené ako póly rastu – tak dostali príležitosť revitalizovať svoje centrálny verejné priestranstvá, rekonštruovať a budovať miestne komunikácie, chodníky a cyklistické trasy, spevnené plochy a parkoviská, prvky verejnej zelene a drobnej architektúry, prípadne rekonštruovať a budovať zastávky, verejné hygienické zariadenia, verejné osvetlenie a pod.

Z okresu Zlaté Moravce bolo predložených 10 žiadostí o NFP, z ktorých bolo úspešných 9 projektov. Najrozsiahlejšie zmeny podľa 2 schválených projektov čakajú obec **Topoľčianky** pri rekonštrukcii centrálneho námestia a Hlavnej ulice. Úspešný projekt k zatraktívneniu stavebno-technickej úrovne verejných priestranstiev predložili aj obce **Skýcov, Jedľové Kostolány, Beladice, Červený Hrádok, Hostie, Nemčiňany a Tesárske Mlyňany**. Úspešnosť projektov zo zlatomoraveckého okresu predložených v SO/RO pre ROP v NSK je 92%-ná. **Výška schválených výdavkov pre úspešných žiadateľov z okresu Zlaté Moravce je takmer 5,5 mil. eur.**

V súčasnosti je z 9 schválených projektov na regeneráciu sídiel v okrese Zlaté Moravce **zazmluvnených 5 projektov v hodnote viac ako 2,8 mil. eur** a práce na úpravách verejných priestranstiev v týchto obciach začnú byť viditeľné v nadchádzajúcich mesiacoch.

Daniela Frajková, vedúca SO/RO pre ROP

Modernizácia ZŠ Pribinova - Investícia do Vašej budúcnosti

Európska únia

Od októbra minulého roka prebiehajú stavebné práce na projekte „Modernizácia ZŠ Pribinova“, na ktoré získalo mesto z eurofondov v rámci Regionálneho operačného plánu, opatrenie Infraštruktúra vzdelávania, nenávratný finančný príspevok vo výške 654 014,22 eur.

Stavebné práce, ktoré realizuje firma Strojstav sa konajú v zmysle projektovej dokumentácie. V súčasnosti sa na hlavnej budove školy ukončuje výmena okien a sklobetónov. Vedľa hlavnej budovy školy, na mieste bývalých školských dielní, bola postavená nová budova, v nej sa budú po dokončení nachádzať moderne vybavené počítačové a jazykové učebne. Táto nová budova bude spojená s hlavnou budovou školy prístreškom, aby v prípade nepriaznivého počasia mohli žiaci nerušene prechádzať z jednej budovy do druhej.

Všetky stavebné práce sa robia podľa plánu a po ich ukončení sa začne s inštaláciou počítačov a so zariadením s mobilným v jednotlivých triedach.

Bc. H. Levická, MsÚ

Absolventom škôl

Aké majú povinnosti prihlásiť sa na poistenie či do evidencie úradu práce absolventi škôl? Rodičia absolventa ZŠ a SŠ majú nárok na prídavok na dieťa a daňový bonus do 31. augusta. V prípade, ak sa absolvent SŠ zamestná, rodič je povinný túto skutočnosť oznámiť ÚPSVaR na oddelení štátnych sociálnych dávok a to do 8 dní.

Zaradenie do evidencie

Absolvent, ktorý nebude ďalej pokračovať v štúdiu a nenašiel si ešte zamestnanie mal by sa do 7. septembra nahlásiť do evidencie ÚPSVaR, aby tak mohol byť zaevidovaný od 1. septembra. Pokiaľ sa v danom termíne nezaeviduje, bude jeho písomná žiadosť o zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie (UoZ) vybavená dňom kedy si ju podá.

Úrad PSVaR počas evidencie platí absolventovi zdravotné poistenie. Absolventi SŠ a VŠ, ktorí sú v evidencii ÚPSVaR nemajú povinnosť hlásiť sa v Sociálnej poisťovni.

Absolvent školy, ktorý je v evidencii UoZ si musí aktívne hľadať zamestnanie, čo musí aj preukázať úradu minimálne raz mesačne a to v termíne, kedy určí úrad práce. Absolventi v evidencii ÚPSVaR môžu požiadať o nasledovné ohniská.

Príspevok na vykonávanie absolventskej praxe (§ 51)

AŠ (absolvent školy) počas vykonávania AP (absolventskej praxe) získava u zamestnávateľa odborné zručnosti a praktické skúsenosti. Za AŠ sa považuje uchádzač o zamestnanie do 25 rokov veku bez ohľadu na to, či skončil sústavnú prípravu na povolanie, alebo či získal pravidelne platené zamestnanie. AŠ vykonáva AP maximálne 6 mesiacov, v rozsahu 20 hodín týždenne. AP nie je možné predĺžiť a opakovane vykonávať. Za vykonávanie AP je poskytovaný absolventovi príspevok vo výške životného minima – 185,19 eur mesačne. V priebehu vykonávania AP je absolventovi poskytovaná náhrada poistného na úrazové poistenie a po skončení AP získava potvrdenie o vykonaní AP.

Príspevok na aktivačnú činnosť formou dobrovoľníckej služby (§ 52a)

DS (dobrovoľnícka služba) sa vykonáva 20 hodín týždenne najviac počas 6 kalendárnych mesiacov. Za DS je UoZ vyplácaný príspevok vo výške životného minima – 185,19 eur mesačne. DS služba je zameraná napr. na pomoc pri starostlivosti o nezamestnané osoby, občanov so ZP, nezaopatrené deti, ale aj na pomoc pri prírodných a ekologických katastrofách.

Príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť (§ 49)

V prípade AŠ sa nevyžaduje podmienka byť v evidencii UoZ 3 mesiace, ak chce o príspevok požiadať. Príspevok je určený na úhradu nákladov súvisiacich so SZČ. AŠ sa musí zúčastniť prípravy na začatie prevádzkovania alebo vykonávania SZČ. Prípravu, počas ktorej si uchádzač vypracuje podnikateľský záměr, zabezpečuje úrad práce. Výška príspevku závisí od priemernej miery nezamestnanosti v okrese. V okrese Nitra a Zlaté Moravce je výška príspevku 2 497,38 eur.

Mgr. V. Kulišková, ÚPSVaR

Nebezpečenstvo požiaru v lete

V roku 2009 vzniklo na území Slovenskej republiky 11 991 požiarov, čo je o 946 viac ako v predchádzajúcom roku. Následkom týchto požiarov zomrelo 56 osôb a 245 bolo zranených.

Škoda spôsobená týmito požiarimi bola vyčíslená na 38 761 305 €, čo je o 4 732 259 € menej ako v roku 2008.

Na území okresu Zlaté Moravce vzniklo 76 požiarov so škodou 90 500 €, čo je o 3 viac ako v roku 2008.

Za účelom predchádzania požiarom v období zberu obilnín, ich pozberovej úpravy a skladovania objemových krmovín a slamy, je nevyhnutné klásť dôraz na dodržiavanie základných úloh vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych a technických predpisov na úseku ochrany pred požiarimi, ktoré ustanovujú povinnosti fyzických a právnických osôb, čím môžeme podstatne znížiť riziko požiaru a zabrániť nežiadúcemu horeniu.

Vážení spoluobčania, hasiči vám ponúkajú niekoľko odborných rád, aby sa predišlo nebezpečenstvu vzniku požiarov:

- počínať si tak, aby nedochádzalo k vzniku požiarov používaním horľavých, alebo požiarne nebezpečných látok
- počínať si tak, aby nedochádzalo k vzniku požiarov pri manipulácii s otvoreným ohňom
- dodržiavať zásady požiarnej bezpečnosti pri činnostiach spojených so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiarov (obdobie zberu obilnín a krmovín)
- neodhadzovať horiace ohorky z cigariet, dodržiavať zákaz fajčiť len na vyhradených miestach
- nevypalovať porasty
- zakladať oheň len na miestach na to určených, pred odchodom ohnisko riadne uhasiť

Vzhľadom na ohrozenie životov ľudí, životného prostredia ako i značné škody, ktoré vznikajú pri požiaroch, vás žiadame zachovávať opatrnosť pri všetkých činnostiach, ktoré môžu spôsobiť požiar.

Pokiaľ pozorujete, že niekto neprimerane manipuluje s ohňom treba ho upozorniť na nebezpečenstvo vzniku požiaru, prípadne to oznámiť na telefónne číslo **112**, alebo **150**.

OR HaZZ Zl. Moravce

Pohľad na historický vývoj Slovanov – Slovákov v Európe

Pokračovanie

Slováci a Slovensko

Tu Slovak v pralesoch, kde len orol lieťa, vystavil si hniezdo od pamäti sveta, by ho neopustil, kým trvá zeme tvár; tu Sväto-plukovej moci zabýsala žiar, ktorý spojil prvé pastierske rodiny a viedol ku sláve slovenské družiny. Nad tebou už trvá búrka od tisíc liet, už od toho času zmenil sa celý svet. O národoch mnohých niet už ani chýru, len ty nepodliehaš životu ani víru.

Janko Kráľ, Duma slovenská (okolo roku 620), keď sa vytvárala slovenská spolupatričnosť Slovienov, predkov Slovákov a formoval sa vlastný jazyk. Možno teda povedať, že základy národa boli položené v 7.–9. storočí a boli už pevné nič ich nemohlo vyvrátiť. Expanzia Slovanov v tejto dobe bola organizovaná procesom v rámci kmeňov alebo kmeňových zväzov. Samova ríša vznikla v 7. storočí proti avarskej nadvláde a po porážke franského kráľa Dagoberta (613–638) pri hrade Wogastisburg. Toto vedomie sa upevnilo za čias Nitrianskeho kniežatstva, kde Pribina (niektoré zdroje uvádzajú Privina, Priwina) ako prvý po mene známy vládca Slovákov sídlia v Nitre, a potom jeho syn Kocel. Možno Pribina ani nebol prvým vládcom tohto slovienského kniežatstva. Jeho začiatky mohli siahať už do druhej polovice 8. storočia. Medzi iným sa formuje nový kmeň okolo starého centra na Dunaji, ktorému dal meno knieža Braslav (Braslavov burg), ďalšie kmeňové zoskupenia sú na Považí v Pobedíne, v Trenčíne, Žiline, ďalej je to kmeň Turčanov, Liptákov, kniežatá Spiša, Šariša i Tekova. Práve v tom čase franský kráľ a cisár Karol Veľký úplne porazil Avarov, čo umožnilo Slovanom intenzívnejšie sa politicky organizovať. Toto bola prvá fáza národotvorného procesu (etnogenéza) a odvtedy sa príslušníci volali Slov(i)en – Slovan, má prirodzené pokračovanie v znení Slovak – slovenčina – slovenský. My by sme sa mali menovať Sloveni, nie Slováci. Názov Slovak je písomne doložený až z polovice 14. storočia a vznikol zo staršieho názvu Slovienin, Poliak z Poľanin. Tak ako z pôvodného Poľan a Moravan vzniklo Poliak a Moravák, tak vzniklo zo Slovienu – Slovan – Slovak a územie, ktoré Slováci obývajú, sa volá Slovensko a jazyk, ktorým hovoria, sa volá slovenský jazyk. Pri skúmaní pomenovania Slovak môžeme usudzovať, že forma

názvu je neslovenského pôvodu, lebo sa v slovenčine nestala základom tvarov, ktoré mali byť z nej odvodené. Pomenovanie Slovákov ich západnými a severnými susedmi bolo nimi potom sprostredkované aj do iných cudzích jazykov, v ktorých sú z neho odvodené aj príslušné tvary. Istú úlohu mohla pritom zohrať aj okolnosť, že tvar Slovan sa v týchto jazykoch, napr. v nemčine atď. používa pre Slovincov, potomkov korutánskych Slovanov, ktorí si tiež nevytvorili vlastné etnonymum a pôvodne, pred príchodom starých Maďarov do Dunajskej kotliny, vlastne aj bezprostredne susedili so slovenskými Slovienmi. Dnešná slovenčina sa považuje za „slovenské esperanto“, lebo je najbližšia všetkým slovanským jazykom (Palacký, Niederle). Nestorov rukopis svedčí, že predkovia Slovákov boli tvorcami najstaršej štátnosti v strednej Európe. Slováci mali prvú vlastnú spisovnú a liturgickú reč, ktorá priamo či nepriamo ovplyvnila ostatné slovanské reči a patrí im historicky nepopierateľné vedúce postavenie v kultúre všetkých slovanských národov. Dnešné Slovensko je len malým úlomkom starého Slovenska. Štúrovská generácia mala pravdu, keď považovala horské Slovensko za súčasť slovenskej pravlasti. Český archeológ L. Niederle hovorí, že slovanský živel sa sformoval na moravskom území okolo roku 800 – 600 pred Kr., ale o Moravanoch niet nikde ani najmenšej zmienky ani na začiatku 9. storočia.

O Moravanoch ako o etnickom spoločenstve po prvý raz počujeme až v roku 822, keď ich predstavitelia prišli na dvor franského panovníka, odovzdali mu dary a podriadili sa. Vysvetlenie ponúka moravská archeológia, ktorá ukazuje najmä pri výskume Mikulčíc, že niekedy v 8.–9. storočí po vypálení hradišťa prišli sem noví ľudia niekde z Podunajska. O pôvode Mojmirá a jeho potomkoch nevieme nič. V českej vedeckej spise sa Morava a jej jazykový základ považovali za súčasť formovania Čechov a češtiny. V širokom ľudovom prostredí Moravy to tak nie je. Tam sa stále pociťovala odlišnosť oboch etnických skupín. Zakladateľ svetovej slavistiky P. J. Šafárik považuje jazykovo Moravanov a Slovákov za spoločnú vetvu. Moravania, napriek silnej veľkomoravskej tradícii sa nedokázali sformovať v moderný politický národ a zostali pohltení Čechmi.

Pokračovanie v budúcom čísle.

PaedDr. Pius Biely

Historické artefakty Bratislavy

Bratislavský hrad, Dóm sv. Martina

Spolok pre záchranu kultúrneho a prírodného dedičstva našich predkov zorganizoval dňa 26. júna zájazd do hlavného mesta SR Bratislavy. Cieľom bolo poznávanie nielen nášho regiónu, ale aj miest, ktoré po stáročia mali vplyv na celú našu krajinu a Európu.

Na Bratislavskom hrade sme si prezreli sochu kráľa Svätopluka, ktorá tu bola nedávno inštalovaná za prítomnosti najvyšších predstaviteľov štátu.

V novoreštaurovaných priestoroch Bratislavského hradu sme si prezreli výstavu ARST LITURGICA. Táto výstava, ktorá sa nachádza v klenotnici, bola inštalovaná pri príležitosti roka kresťanskej kultúry. Výstava prezentuje viac ako sto sakrálnych predmetov používaných pri liturgii: kalichy, patény, cimbória, monštrancie, pacifikály, kadidelnice a relikviáre. Najstaršie exponáty pochádzajú zo 14. storočia. Je to jedinečná výstava, lebo predstavuje zapožičané predmety, z ktorých mnohé sa ešte používajú dodnes. Takto sústredené ich nebolo možné ešte vidieť.

Na poludnie sa účastníci zájazdu zúčastnili v katedrále sv. Martina sv. omše. Mali sme možnosť vidieť aj počuť nový organ, ktorý dostal pomenovanie Alžbeta ešte pred jeho oficiálnym uvedením. Organ stál 1,5 mil. eur a iniciátorom jeho postavenia bol arcibiskup Ján Sokol, metropolita. Vyrobený bol v Nemecku v rodnom meste kráľovnej Alžbety Durinskej, neskôr vyhlásenej za svätú. Po sv. omši nás s históriou chrámu oboznámil diakon Tomáš Krámpal. História výstavby katedrály siaha do roku 1221, kedy sa začalo s výstavbou mestského kostola na základe povolenia pápeža Honorio III. Nový chrám bol zasvätený najsvätejšiemu Spasiteľovi a začali ho stavať vedľa cintorínskej kaplnky sv. Martina postavenej rodinou Chuhár z Vinosadov. Veľká časť podoby dnešného chrámu siaha do obdobia 1311 – 1314. Chrám bol konsekrovaný biskupom Gregorom 10. marca 1452. Nové detaily pochádzajú z obdobia kráľovnej Žofie, man-

želky kráľa Václava IV. a švagrinej Žigmunda Luxemburského. Svoj život dožila v kláštore Klarisiek, pochovaná je v Dóme. Dnešná podoba presbytéria je z rokov 1467 – 1487, z obdobia panovania Mateja Korvína. Za jeho pôsobenia bola zriadená v Bratislave aj Univerzita Istropolitana. Gotický chrám nie je len stavbou, ale má aj veľkú symboliku z katechizmu. Rovnaká výška trojlodia upozorňuje na rovnosť všetkých troch Božských osôb. Hlavná loď je z svojej osi mierne vychýlená voči presbytériu a znázorňuje Krista na kríži. Hlava – presbytérium je podporená 12 opornými piliermi, predstavujú 12 apoštolov. Tri schody z lode do presbytéria nám pripomínajú tri božské cnosti, ktoré nás približujú k Bohu – vieru, nádej, lásku. Stavba je orientovaná smerom od východu na západ, aby každodenne ranné slnko, ktoré preniká do chrámu, nám pripomínalo vzkriesenie skrze Krista obetujúceho sa na oltári.

Po porážke uhorských vojsk pri Moháči v roku 1526, keď uhorskú armádu porazili Turci, Dóm sv. Martina sa stal hlavným korunovačným chrámom Uhorska. Korunovácie sa tu konali od roku 1563 až do roku 1830. Bolo tu 19 korunovácií. Pred korunováciou Márie Terézie bola zmenená výzdoba chrámu v barokovom štýle. Iniciátorom bol arcibiskup Imrich Esterházy. Výzdobu kostola urobil viedenský umelec Juraj Rafael Donner. Dodnes môžeme obdivovať krásnu sochu sv. Martina. Kostol bol čiastočne znovu prestavaný v rokoch 1863 – 1878.

V sakristii chrámu sme mali možnosť vidieť monštrancie, kalichy a korunovačné ornáty. Videli sme aj bratislavský zázrak, ktorý pochádza z roku 1642 a je to ruka vypálená cez tkanivo do dreva. V katedrále sme si prezreli aj epitaf kardinála Pázmaňa, sochu Imricha Esterházyho ako aj barokovú kaplnku sv. Jána Almužníka so striebornou rúčkou zavesenou nad svätostánkom.

V odpoľudňajších hodinách sme si prezreli nové relaxačné obchodné centrum vedľa nového Národného divadla, tu sa nachádza aj socha Milana Rastislava Štefánika.

Marián Tomajko

Fotografie dokumentujú život mesta

Vo vestibule MsKS je nainštalovaná výstava 74 fotografií na tému História a Zlaté Moravce, potrvá do 26. júla. Fotografie dokumentujú život mesta od roku 1951 až po súčasnosť, sú z osobného archívu Mariána Tomajka, Ivana Farkaša a kroník Mesťského kultúrneho strediska. Zlaté Moravce sa rozprestierajú na brehoch riečky Žitavy. V súčasnosti zahŕňajú aj územie niekdajších samostatných obcí Chyzerovce a Prílepy.

S veľkomoravským obdobím sa spája aj pôvod najstaršieho názvu obce Morowa v Zoborskej listine z roku 1113.

Táto listina je zároveň najstarším písomným dokladom o existencii Moraviec. Na fotografiách vidíme, že zástavba vidieckeho typu sa sústredila najmä pozdĺž ulíc napojených na námestie. Okrajové časti mestečka tvorili už od stredoveku hospodárske dvory koncentrované v blízkosti rieky.

Od roku 1718 sa novými majiteľmi mestečka stali Paluškovci, ktorí si tu postavili panský dom a od základov dali prestavať farský kostol. Význam mesta narástol najmä po roku 1735, kedy sa stalo trvalým sídlom Tekovskej stolice a získalo aj dnešné prírmenie – Zlaté. O ďalšie zveľadenie sa pričínal kardinál a gróf Krištof Migazzi, ktorý zakúpil v roku 1779 mesto. Okrem prestavby a výzdoby chrámu dal barokovo prestavať kaštieľ na námestí a založil rozsiahly 40 hektárový anglický park.

Koncom 19. až začiatkom 20. storočia vznikli v meste viaceré kultúrne a spoločenské inštitúcie, vybudovala sa železnica, župná nemocnica, budovy banky, finančné riaditeľstvo, dievčenská škola, gymnázium. Súčasná tvár mesta je výsledkom rozvoja výstavby v 2. polovici 20. storočia, ktorá sa sústredila najmä na okrajové polohy mesta a pôvodné historické centrum si tak zachovalo svoj pôvodný výzor.

Anna Hlavatá, MsKS

Rozlúčka so školou, odzvonilo na prázdniny

Slávnostnou akadémiou v sále MsKS 28. júna sa rozlúčila so školským rokom 2009/2010 Základná škola na Robotníckej ulici, kde riaditeľkou je Mgr. Zuzana Hatiarová. Z 291 žiakov sa mnohí prejavili aktívne a najúspešnejší z nich I. a II. stupňa boli ocenení knižnými publikáciami za prítomnosti primátorky mesta Ing. S. Ostrihoňovej a zástupcu školského úradu Mgr. D. Hollej.

Súčasťou akadémie boli aj dve ocenenia – Žiak roka a Učiteľ roka. Žiakom roka sa stal Erik Kročka z 9. A triedy. Ocenenie dostal za vzornú reprezentáciu školy na školskej, okresnej a krajskej úrovni a dosiahnuté úspechy, spomeňme aspoň niektoré: 1. a 3. miesto v okresnom kole dejepisnej olympiády a geografickej olympiády, 1. miesto v krajskom kole v šachu, oslovila ho aj pytagoriáda. Pokračovať v štúdiu bude v Gymnázium J. Kráľa, potom chce študovať medicínu – odbor diabetológia. Erik je zo Skýcova, ZŠ na Robotníckej ulici navštevoval od 1. ročníka.

So školským rokom sa lúčilo aj 35 učiteľov. Učiteľom roka sa stala Darina Kaiserová. Pri prevzatí ocenenia mala v očiach slzy dojatia. Aplauz, ktorý zožala svedčil o veľkej obľúbenosti a láske medzi žiakom a učiteľom. Povedala, že sú momenty a tento je jeden z nich, ktoré sa nadhlo vryjú do jej pamäti. Pani Kaiserová po 37 rokoch v školstve odchádza na zaslúžený dôchodok.

Divadelnou sálou znela hudba, spev, tanec, poézia. Kultúrny program bol výsledkom svedomitej práce žiakov a učiteľov s vedomím zaujať a potešiť. V programe sa predstavil M. Šimovič hrou na keyboard, L. Fabianová

zahrala na klavíri Menuet, H. Homolová očarila hrou na flaute. Šiestaci zaujali piesňou Katuša, A. Némová piesňou Horehronie.

So školou a svojimi pedagógmi sa lúčili deviatci. Ich cesty sa rozdelia. Samozrejme ale tešia sa na nových ľudí, ktorých spoznajú. Na záver programu zatancovali spoločenské tance a sálou znela pieseň Musím už ísť.

V ZŠ na Robotníckej ulici bol otvorený aj nultý ročník, po prvýkrát v roku 2007. Žiačikov učila odchádzajúca Darina Kaiserová. Jeho zriadenie vychádzalo z potreby pomôcť deťom, ktoré pochádzajú zo sociálne a výchovne nedostatočne podnetného prostredia, alebo že deti nenavštevovali predškolské zariadenie a ďalší dôvod, že mali odloženú povinnú školskú dochádzku. Úlohou nultého ročníka je v priebehu jedného školského roka akcelerovať vývin dieťaťa tak, aby po jeho

absolvovaní dieťa bolo schopné začleniť sa do výchovno-vzdelávacieho procesu a zvládlo prvý ročník ZŠ.

Škola si pripomína 22 rokov od založenia. Väčšie opravy sa v nej nerobili. Havarijnú

situáciu okien nahlásili na ministerstve školstva. Na ich výmenu škola potrebuje cca 332-tisíc eur. Primátorka mesta chce o pomoc požiadať novú vládu.

A. Mondočková

Ako sme sa rozlúčili...

Po desiatich mesiacoch učenia, získavania nových vedomostí, zručností, čakajú na nás dva mesiace oddychu.

V ZŠ Mojmirova v Zlatých Moravciach sa žiaci už tradične lúčia so školským rokom slávnostnou akadémiou.

Aj tento rok sa v krásne vyzdobenej telocvični zišli hostia, pani primátorka Ing. S. Ostrihoňová, Mgr. D. Hollá za školský úrad a Bc. P. Kereš, riaditeľ MsKS v Zlatých Moravciach, rodičia, žiaci i pedagógovia. Veselý program striedalo slávnostné vyhodnotenie úspešných žiakov školy.

Tento rok bol naozaj bohatý, žiaci získali ocenenia v rôznych umeleckých i vedomostných či športových súťažiach. Najlepší z najlepších boli ocenení krásnymi knihami či vecnými darmi.

Aj tí, ktorí sa po celý školský rok usilovne snažili zachrániť naše lesy a zbierali papier, získali ocenenia za svoje aktivity.

Heslo, ktoré zdobí každú triedu školy „Spolu dokážeme viac“ sa začína uskutočňovať, pretože len keď budeme vzájomne tolerantní a chcieť porozumieť jeden druhému len vtedy sa naše ciele naplnia.

Na záver sa pani riaditeľka Mgr. D. Chrenková poďakovala všetkým prítomným za účasť, pedagógom za ich vykonanú prácu a všetkým zaželala príjemné leto a veľa oddychu.

Na dva mesiace stíchne školský zhon, prestane znieť zvonček, ale po prázdninách sa opäť vrátíme, aby sme mohli získať nové priateľstvá, otvoriť dvere do sveta vedy, techniky i umenia, či športu.

Spokojne si môžeme povedať: „Hurá leto! Vitajte, prázdniny!“

PaedDr. Ingrid Hippová

Po 37 rokoch v školstve, do dôchodku

Koncom júna sa Základná škola na Robotníckej ulici lúčila so školským rokom 2009/2010. Súčasťou galaprogramu bolo aj ocenenie Učiteľ roka. Cenu z rúk riaditeľky Mgr. Zuzany Hatiarovej si prebrala Darina Kaiserová, ktorá dve tretiny svojho aktívneho života pôsobila ako pedagóg. Ocenenie Učiteľ roka ju prekvapilo aj zaskočilo. „Dojalo ma to, lebo som s tým nerátala. Ďakujem vedeniu školy a celému učiteľskému kolektívu za uznanie mojej celoživotnej práce v školstve,“ znie poďakovanie pani Kaiserovej cez slzy dojatia.

Nebolo to jej prvé ocenenie. Na Deň učiteľov v roku 2007 dostala Čestné uznanie za dlhoročnú úspešnú prácu v rezorte školstva z Krajského školského úradu v Nitre.

Od júla je na zaslúženom

dôchodku. V školstve pracovala 37 rokov ako učiteľka I. stupňa základnej školy. Od roku 1992 zastávala funkciu predsedníčky ZO OZ PŠaV na Slovensku a podpredsedníčky za okres Zlaté Moravce až do súčasnosti.

Na otázku, čo ju priviedlo na učiteľskú dráhu, začala spomínať. „Od detstva som túžila stať sa učiteľkou. V rodine sme mali učiteľov a najmä moju tetu, ktorá bola mojim vzorom. Na PF UPJŠ v Prešove som študovala predmety 1. – 5. roč. a VV na 6. – 9. roč. Moje prvé učiteľské miesto bolo v roku 1973 na ZDS Žitavany. Učila som tam 3. ročník. Obľúbila som si prácu s malými žiakmi. Preto som celé tie roky učila žiakov 1. a 2. ročníka. K srdcu mi prirástli malí prváčikovia, ktorých som s radosťou učila čítať, písať a počítat.“

Pani Kaiserová má veľa záľub, rada číta knihy, venuje sa ručným prácam – háčkovaniu, vyšívaniu, pracuje v záhrade a rada cestuje.

–r–

Po desiatich mesiacoch učenia a získavania nových vedomostí si žiaci 30. júna prebrali vysvedčenia a od 1. júla im začali vytúžené prázdniny. Všetkým školákovi a pedagógovi prajeme krásne leto a pomalé plynutie mesiacov oddychu. Ďakujeme za príspevky, v ktorých ste sa podelili s čitateľmi o živote v škole a dosiahnutých úspechoch.

redakcia

ZMOK, živé svedectvo divadla u nás

Pri príležitosti 5. výročia vzniku Zlatomoraveckého ochotníckeho kolektívu a v rámci festivalu kultúry priniesol ZMOK na doskách divadelnej scény MsKS 26. júna, premiéru muzikálu Zhŕňajova nevesta. Bolo to predstavenie, na ktoré si človek rád spomína, ku ktorému sa rád vracia. Účinkujúci prispeli darom, ktorého hodnotu nemôžeme oceniť, ale ktorého význam hlboko chápeme a prežívame.

Rožprávková veselohra s pesničkami prináša príbeh bohatého gazdu Zhŕňaja, ktorý je taký lakomý, že sa neožení, aby nemusel ženu živiť a nedopraje to ani svojmu paholkovi. Ten vezme rozum do hrsti a vymyslí lešť – keď ide gazda do mesta, zbadá na krížnych cestách dievčinu, ktorá spieva, že neje – nepije, len zo vzduchu žije.

A tak sa gazda ožení so sestrou svojho paholka, ktorá sa žije tak, ako všetci ostatní. Po čase ju začne podozrievať, že uňho opeknela, a či to len tak zo vzduchu.

V muzikáli inšpirovanom televíznym filmom, hrajú Peter Kereš, Lukáš Belica, Mária Zlatňanská, Adriána Mrázová, Kristína Spáčová, Nikoleta Mankovecká. O réžiu sa postaral Bc. Peter Kereš. V muzikáli zaznelo takmer dvadsať piesní, zhruba polovica nových, ktoré vychádzajú z ľudovej melódiky.

Stretili sa tu ľudia z dvoch opačných koncov, teda mladí a neskúsení, ale za to plní elánu a energie a dobrí skúsení kozáci. Vznikla tu symbióza, ktorá sa málokedy podarí. Celému kolek-

tívu ďakujeme, zvlášť režisérovi Bc. Petrovi Kerešovi, ktorý dostal do vienka schopnosť vyjadrovať sa cez dramatické umenie a naučil to aj iných, a tak dali vyniknúť svojmu hereckému talentu.

Na programe je zatiaľ len jedno predstavenie muzikálu Zhŕňajova nevesta, a to v decembri tohto roka.

A. Mondočková, foto autor

Duchovné dedičstvo slovanských národov

Na územie západných Slovanov už od konca 8. storočia prenikala kresťanská ideológia. Knieža Rastislav z rodu Mojmirovcov, ktorý obrannými vojnami proti franskej agresii upevňoval politickú samostatnosť Veľkej Moravy, pokladal za nevyhnutné vylúčiť zasahovanie bavorských biskupov do vnútorných záležitostí svojho štátu.

Členovia Rastislavovho diplomatického posolstva v slávnostnom prijatí na dvore cisára Michala v Konštantínopole formulovali žiadosť kniežaťa Rastislava a jeho ľudu o vyslanie učiteľov kultúrno-politického života, schopných nahradiť veľkomoravské zvykové právo v kresťanských hodnotách.

Vedením kultúrnej misie na Veľkú Moravu byzantský cisár povolil popredných predstaviteľov byzantskej učenosti a diplo-

macie bratov Konštantína a Metoda zo Solúna.

Príchod byzantskej misie na Veľkú Moravu roku 863 otvoril významnú kapitolu všeludských dejín. Dielo učencov malo od počiatku celoslovanský charakter. Hlaholika – prvé slovanské písmo, ktoré v Byzancii zostavil a do života uviedol Konštantín Filozof, bola geniálnym výtvorom, lebo dokonale vystihovala hláskovú stavbu jazyka Slovanov so všetkými jej zvláštnosťami.

Osobitne významné bolo, že roku 1863 s prípravami Matice slovenskej sa v celonárodnom meradle organizovali aj oslavy 1000. výročia príchodu byzantskej misie na Veľkú Moravu.

Dňa 4. augusta 1863 sa konala veľká národná manifestácia, zakladajúce valné zhromaždenie v Martine.

Mgr. H. Porubská, MO Matice slovenskej

Úsilie tanečníkov korunované úspechom

Súkromné tanečné štúdio Piruett navštevuje 130 detí. Filozofiou vedúcej a trénerky tanečníkov Soni Balážovej je individuálny prístup, častá a kvalitná prezentácia práce detí. Po 10-tich rokoch fungovania v meste má tanečné štúdio svoje neodmysliteľné miesto, dobré meno a mnoho priaznivcov.

Tanečné štúdio Piruett sa predstavilo širokej verejnosti tanečnou šou 25. júna v MsKS. Aj tá tohtoročná bola prezentáciou pestrosti tanečných štýlov a choreografií (Rapotavá pesnička, Till the down, Alesha Dixon, Old school, Latino, Alicia v krajine zajacov, New style hip

– hop) pod vedením Soni Balážovej (verejnosť ju pozná tanečnou šou 25. júna v MsKS. Aj tá tohtoročná bola prezentáciou pestrosti tanečných štýlov a choreografií (Rapotavá pesnička, Till the down, Alesha Dixon, Old school, Latino, Alicia v krajine zajacov, New style hip

– hop) pod vedením Soni Balážovej (verejnosť ju pozná tanečnou šou 25. júna v MsKS. Aj tá tohtoročná bola prezentáciou pestrosti tanečných štýlov a choreografií (Rapotavá pesnička, Till the down, Alesha Dixon, Old school, Latino, Alicia v krajine zajacov, New style hip

– hop) pod vedením Soni Balážovej (verejnosť ju pozná tanečnou šou 25. júna v MsKS. Aj tá tohtoročná bola prezentáciou pestrosti tanečných štýlov a choreografií (Rapotavá pesnička, Till the down, Alesha Dixon, Old school, Latino, Alicia v krajine zajacov, New style hip

– hop) pod vedením Soni Balážovej (verejnosť ju pozná tanečnou šou 25. júna v MsKS. Aj tá tohtoročná bola prezentáciou pestrosti tanečných štýlov a choreografií (Rapotavá pesnička, Till the down, Alesha Dixon, Old school, Latino, Alicia v krajine zajacov, New style hip

snom je mať vlastné tanečné štúdio.

Tanečné štúdio sídli v Centre voľného času Spektrum na Rovňanovej ulici, vzniklo v roku 2000 pri Centre voľného času Spektrum, v roku 2009 trénerka Soňa na rok prerušila prácu a súbor viedla odchovankyňa Dominika Obická, ktorá sa stala vedúcou krúžku po názvom NDC. Po návrate pedagogickú fakultu a po skončení štúdií chcem pokračovať v tanečnej dráhe. Mojím

Predaj, kúpa

● Prevádzame izolátorské a pokrývačské práce, rekonštrukcie starých striech, zamazávanie hrebenačov.

Kontakt: 0948 506 795
0911 434 400
633 1186

14/044/2010/PČ,
12/044/2010/DZ

● Predám originálnu novú značkovú francúzsku 14 kW liatinovú krbovú vložku, cena 362 €.

Kontakt: 0905 872 673
14/049/2010/DZ

● Výkopové a zemné práce minibagrom (šachty, bazény, drenáže, závlahy) aj v stiesnených podmienkach.

Kontakt: 0903 364 005

14/045/2010/PČ, 12/045/2010/DZ

Kino TEKOV amfiteáter

začiatky predstavení
o 21.30

Neprehliadnite

Tekovské noviny v auguste nevychádzajú! Posledné preddovolenkové číslo vyjde **28. júla**. Podovolenkové číslo vyjde 8. septembra, jeho uzávierka je v utorok **31. augusta**.

Neprehliadnite

A. Mondočková

Program Kina Tekov

16. – 19. 7. A – team, USA

Štyria členovia elitnej americkej jednotky zvládajú s prehľadom aj tie najťažšie úlohy. Tentoraz sú však nasadení do misie, ktorá ich má dostať za mreže a tam prežiť zvyšok života. Dostanú sa títo hrdinovia aj z takejto zložitej situácie? Sú to obyčajní ľudia, ktorí dokážu aj neuveriteľné.

Pi., so.: 21.30, amf., ne.: 19.00, kino, vstupné 2,30 € (69,29 Sk), po.: 18.00, kino, zľ. 2 € (60,25 Sk), MN do 12 r.

20. – 21. 7. The crazies, USA

Obyvatelia malého pokojného mestečka sa začnú správať veľmi zvláštne a zo dňa na deň sa zmenia na vraž-

diace monštrá. Hrôzostrašný príbeh, ktorý si fanúšikovia hororu určite vychutnajú.

Ut.: 21.30, amf., st.: 19.00, kino, vstupné 2 € (60,25 Sk), MN do 15 r.

23. – 26. 7. Ženy v pokušení, ČR

Veľmi príjemná česká romantická komédia vás určite pobaví a zanechá úsmev na vašich tvárach. Na partnerské karamboly platí len jeden osvedčený recept – nahradiť neporiadneho chlapa chlapom poriadnym! Úsmevný hold ženskej elegancii, láske a bezhraničnej tolerancii.

Pi., so.: 21.30, amf., ne.: 19.00, kino, vstupné 2,30 €

(69,29 Sk), po.: 18.00, kino, zľ. 2 € (60,25 Sk), MN do 12 r.

27. – 28. 7. Puštný kvet, USA

Tento film vznikol podľa rovnomennej autobiografickej knihy autorky Waris Dirie, ktorá do svojich 13-tich rokov vyrastala v Somálsku a po svojom úteku do Londýna sa stala jednou z najznámejších svetových topmodeliek. Strhujúci životný príbeh tejto ženy nemá chybu!

Ut.: 21.30, amf., st.: 19.00, kino, vstupné 2 € (60,25 Sk), MN do 12 r.

program kina na

www.kinotekov.eu

www.jatt.szm.sk

Pohotovosť lekární

14. – 25. 7. U škorpióna, Bernolákova 24 (v pracovné dni od 7. do 21. h, víkendy od 8. do 20. h), 26. – 28. 7. Iris, Nám. A. Hlinku 28 od 7. do 21. h

Mestská knižnica v Zlatých Moravciach oznamuje svojim čitateľom, že v mesiacoch **júl – august** bude otvorená v **pondelok – piatok od 8.00 do 16.00 h**.

Kultúrne leto Topoľčianky

Obec Topoľčianky a JMF ZOO v SR – stredisko Zámok vás pozývajú na nádvorie zámku Topoľčianky na kultúrne leto, vždy so začiatkom o 17.00. Program: 18. 7. Skýcovanka DH Skýcov, 25. 7. Eliška Horná a jej hostia (čarovný svet muzikál. a operet. melódii), 1. 8. Mariachi Sin Fronteras (mexické piesne), 8. 8. Tramp Song, country skupina, 15. 8. Inovec FS Zl. Moravce, 22. 8. Jadranka, speváčka balkánskych piesní, 29. 8. Robo Kazík, spevák

Každú nedeľu v čase od 15.00 do 17.00 sprístupnené Národopisné múzeum.

Referendum o znížení

počtu poslancov Národnej rady, obmedzení ich imunity, o zrušení koncesionárskych poplatkov a ďalších otázkach sa uskutoční **18. septembra**. Plebiscit vyhlásil prezident Ivan Gašparovič, informovala 9. 7. ČTK jeho kancelária. Ivan Gašparovič tak urobil na základe petície, ktorú organizovali aj zástupcovia nastupujúcej vládnej strany Sloboda a Solidarita (SaS). Od vzniku Slovenska sa konalo šesť referend, platné však bolo len jedno, a to o vstupe krajiny do EÚ.

Spoločenská kronika

Narodili sa

19. 6. Oliver Ridrich, (N) Nitra 21. 6. Sára Šabíková, (N) Levice
19. 6. Nina Vicanová, (N) Nitra

Opustili nás

21. 6. Peter Brštiak, 1946, Lovce
22. 6. Mária Baráthová, 1929, Ladice 2. 7. Alžbeta Bónová, 1927, Veľký Ďur
24. 6. Vincencia Vargová, 1941, Jelenec 2. 7. Mária Lavová, 1923, V. Vozokany
26. 6. Mária Moravcová, 1924, Kalná nad Hronom 3. 7. Marta Koprďová, 1939, Slepčany
27. 6. Terézia Kováčová, 1916, Žitavany 3. 7. Koloman Rakovský, 1933, Veľčice
28. 6. Vojtech Káčer, 1932, T. Nemce 4. 7. Ľudmila Mladá, 1939, Vieska nad Žitavou
29. 6. Milan Čechunda, 1955, Ladice 4. 7. Ing. Ľudmila Poledníková, 1930, Nitra
29. 6. Gejza Kováč, 1921, 5. 7. Ida Gajdošíková, 1931, Koliňany

Povedali si áno

25. 6. Radoslav Hlava, Zl. Moravce a Katarína Martincová, Bratislava
29. 6. Jaroslav Sasák a Darina Chládeková, Zl. Moravce
2. 7. Peter Valach, Zl. Moravce a Iveta Vodnáková, Lovce
3. 7. Adam Chren, Lovce a Zuzana Studená, Machulince

Jubilanti

14. 7. Mária Chnapková, Zl. Moravce, 90 r.
22. 7. Valéria Dudášová, Zl. Moravce, 80 r.

Spomienky

„Ako tíško žil, tak tíško odišiel, skromný vo svojom živote, veľký vo svojej láske a добрote.“

Dňa 6. júla uplynul rok, čo nás navždy opustil náš drahý manžel, otec, svokor a starký

Jozef Šutka

S hlbokým žiaľom v srdci na neho spomínajú

manželka a dcéry s rodinami
14/05/2010/DZ

„Aj keď raz človek zo života do večnosti odchádza, spomienka v srdciach tých, čo ho mali radi, navždy ostáva.“

Dňa 9. júna uplynulo 5 rokov od smrti nášho najdrahšieho manžela, brata, otecka a starého ocka

Vladimíra Hlásneho

S láskou a úctou spomína

smútiaca rodina
14/05/2010/DZ

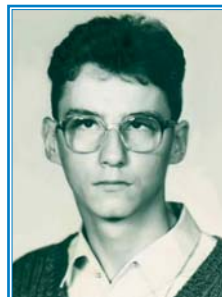
Dotítklo srdce, utíchol hlas, len spomienky na „Teba“ zostali v nás.

Dňa 17. júla si pripomíname 15. výročie tragickej smrti nášho milovaného syna, brata, švagra a uja

Tibora Martinoviča

Kto ste ho poznali, venujte mu s nami spomienku.

Smútiaca matka a celá rodina
14/05/2010/DZ

Spomienky

Zájazdy dôchodcov

Ani v tomto roku naše mesto neporušilo peknú a šlachetnú tradíciu v organizovaní poznávacích a relaxačných zájazdov pre dôchodcov. Túto myšlienku s potešením privítali seniori Zlatých Moraviec. Potvrdilo sa tak pravidlo, že našich dôchodcov si vážime a prejavujeme im úctu nielen v októbri – Mesiaci úcty k starším, ale celý rok.

Myšlienku bolo potrebné sformovať do konkrétneho plánu, ktorý navrhli pracovníčky oddelenia pre ľudské zdroje MsÚ E. Babocká a V. Vaňová s kolektívom takéhoto záujmu Mgr. L. Andorom, K. Martincom a E. Pálenikovou. Po všetkých prípravách sme určili termíny zájazdov a historické miesta Slovenska.

Dva poznávacie boli: Park miniatúrnych stavieb hradov na Slovensku v mierke 1:50 v obci Podolie, nazývaných aj Matúšovo kráľovstvo. Neobišli sme pamätník na Jankovom vršku známy z bojov v II. svetovej vojne. Poprechádzali sme sa po Trenčíne, meste módy a neminuli sme kúpeľné stredisko Trenčianske Teplice. Obdivovali sme Piešťany, pochutnali si na kúpeľných oplátkach a pokochali sa krásami našej vlasti.

Relaxačné zájazdy sme absolvovali tri, do vynoveného a technicky upraveného kúpeľného strediska vo Veľkom Mederi. Všetkých päť zájazdov sme absolvovali bez ujmy na zdraví, čomu vďaka organizátori aj vedúci kolektívov – účastníkov v autobusoch. Poďakovanie patrí tiež vodičom autobusov z osobnej autobusovej dopravy O. Herdu a J. Galoviča. K potešeniu prispelo aj krásne slnečné počasie v tomto daždivom období, akoby na objednávku pre kúpajúcich sa a ostatných. Veľa sme videli, počuli aj precítili a ako sa v ľudovej reči hovorí „Za málo peňazí muziky moc,“ pretože k uhradeniu prepravy boli potrebné financie z rozpočtu mesta, vyslovujeme poďakovanie primátorke Ing. S. Ostrihoňovej a poslancom MsZ. Veríme, že tieto zájazdy neboli posledné a už teraz sa tešíme na ďalšie v budúcom roku.

Mgr. Ľ. Andor, ZO SZZ

V uplynulých týždňoch malo možnosť 220 dôchodcov z nášho mesta absolvovať rekreačno-poznávacie zájazdy, ktoré pre nich organizoval Mestský úrad. Aj keď bol program organizačne náročný, všetko sa podarilo splniť podľa očakávania. Mestský úrad – organizátor zájazdov vyjadruje poďakovanie spríevodcom Mgr. Ľudovítovi Andorovi, Karolovi Martincovi a Emílii Pálenikovej za niekoľkoročnú dobrovoľnú spoluprácu v prospech občanov mesta Zlaté Moravce.

Haliganda

CVČ Spektrum ponúka tábor pre deti vo veku 7 až 15 rokov Haliganda 2010 od 7. do 15. 8. v RZ na Priehrade Môtová pri Zvolene. Cena poukazu 116 €. V cene je zahrnuté ubytovanie, stravovanie vrátane pitného režimu, doprava autobusom, zdravotnícka starostlivosť, skúsení animátori, vystúpenie kúzelníka, športové a MTZ vybavenie tábora, prenájom člnov, zaujímavý celodenný program, tričko s logom tábora, ceny do súťaží a upomienkové predmety.

Prihlášky a informácie: CVČ Spektrum, Rovňanova 7, Zlaté Moravce, 037/6321184, 0907898310, 0905921522, email: spektrum@cvczm.edu.sk

ViOn v príprave na ligu

Ešte nestihli vyprchať pocity šťastia, spokojnosti a eufória z postupu do najvyššej súťaže a už sa rozbehla príprava na novú sezónu. Aby mužstvo, ako nováčik najvyššej súťaže, dôstojne obstálo, zarezávali hráči v domácich podmienkach už od 14. júna.

V rámci prípravy odohral ViOn niekoľko prípravných zápasov. Zvítazil nad Lučencom 7:0, remizoval v Nitre 1:1, porazil Šaľu 4:2 a hráčov Lokomotív Moskva do 23 rokov 1:0. Prvý júlový víkend vyhral turnaj v Kokave nad Rimavicou, kde porazil Vasas Budapešť 2:0 a vo finále zvítazil s Prešovom 3:2. V predposlednom prípravnom zápase vyhral s Palárikovom 5:2. Generálku na novú sezónu absolvoval v Budapešti s MTK po našej uzávierke.

V kádri mužstva došlo k niekoľkým zmenám. Posilami mužstva by sa mali stať Milan Paulovič zo Senice, Srb Miloš Stojanovič a Peter Sládek hrajúci v minulej sezóne za Slovácko v ČR. Opačným smerom putovali Klbal a Sloboda, ktorým skončilo hosťovanie. Kapitánom mužstva zostáva aj v nasledujúcej sezóne Peter Kuračka.

Ani v realizačnom tíme nenastali zmeny. V Corgoň lige povedie mužstvo naďalej tréner Juraj Jarábek s asistentom Milanom Ivankom a hrajúcim trénerom brankárov Patrikom Brezinom.

Andrej Karaffa

Vylosovanie Corgoň ligy

1. kolo: 17. 7. (so) 17.30 Žilina – Zl. Moravce
2. kolo: 24. 7. (so) 19.30 Zl. Moravce – Trnava
3. kolo: 1. 8. (ne) 19.30 Slovan – Zl. Moravce
4. kolo: 7. 8. (so) 19.30 Zl. Moravce – Prešov
5. kolo: 14. 8. (so) 17.30 B. Bystrica – Zl. Moravce
6. kolo: 21. 8. (so) 19.30 Zl. Moravce – Dubnica
7. kolo: 28. 8. (so) 19.30 Nitra – Zl. Moravce
8. kolo: 11. 9. (so) 17.30 Zl. Moravce – D. Streda
9. kolo: 18. 9. (so) 17.30 Ružomberok – Zl. Moravce
10. kolo: 25. 9. (so) 17.30 Zl. Moravce – Košice
11. kolo: 2. 10. (so) 17.30 Senica – Zl. Moravce
12. kolo: 16. 10. (so) 17.30 Zl. Moravce – Žilina
13. kolo: 23. 10. (so) 17.30 Trnava – Zl. Moravce
14. kolo: 30. 10. (so) 17.30 Zl. Moravce – Slovan
15. kolo: 6. 11. (so) 15.30 Prešov – Zl. Moravce
16. kolo: 13. 11. (so) 15.30 Zl. Moravce – B. Bystrica
17. kolo: 20. 11. (so) 15.30 Dubnica – Zl. Moravce
18. kolo: 27. 11. (so) 15.30 Zl. Moravce – Nitra

-r-

Vítazom OO PZ

Na mestskom futbalovom štadióne sa uskutočnil 25. júna 14. ročník futbalového turnaja bezpečnostných a záchranných zložiek okresu Zlaté Moravce.

Účastníci turnaja boli rozlosovaní do dvoch skupín. Prvá skupina – Hasičský a záchranný zbor, Mestská polícia, zdravotníci Zl. Moravce. Druhá skupina – Ústredné sklady Ministerstva vnútra, SBS Partner Security, Obvodné oddelenie PZ SR.

Po zápasoch v skupinách sa hralo o celkové umiestnenie. Víťazstvo si odnieslo OO PZ Zl. Moravce, druhé miesto patrí zdravotníkom zo Zl. Moraviec, tretí skončili SBS Partner Security, štvrté miesto HaZZ Zlaté Moravce, piate Mestská polícia Zl. Moravce, šieste Ústredné sklady MV Topoľčianky.

-ak-

Zaujímavosti, ktoré sa oplatí vidieť

V pohorí Tribeč je mnoho turistických chodníkov. Z hrebeňa sú nádherné výhľady do dolín Ponitria. V stredoveku vyrástli v pohorí Tribeč početné kamenné pevnosti, ktoré dnes predstavujú zrúcaniny. Jednou z nich je zrúcanina hradu **Hrušov**. Hrad kedysi strážil cestu z centra Tekova cez Topoľčianky a Skýcovské sedlo do Veľkých Uheriec na Ponitrie. V 18. storočí ho vlastnil František II. Rákoczi, vodca protihabsburskej vzbury. V roku 1708 cisárske vojská Hrušov dobyli, vyplenili a odsúdili na zánik.

Ďalšou zaujímavou pamiatkou je zrúcanina hradu **Gýmeš** stojaca na vrchu Dúň (514 m). Hradu Gýmeš sa tiež hovorí Jelenec a vidno ho z celej krajiny pod jeho úpäťom od Žirian po Zlaté Moravce. Hrad stál už v 13. storočí, v 17. storočí ho dobyli Turci. Svoj význam stratil v 19. storočí a postupne sa menil na ruinu.

Dominantou mesta Levice je **Levický hrad**, ktorý po stáročia strážil prístupovú cestu k banským mestám. Bol súčasťou obrannej protitureckej línie. Turci ho dobyli v roku 1663. Požiar v roku 1696 ho ťažko poškodil a v roku 1709 zvyšky vyhoreného hradu zbúrali rákocioské vojská. Ruiny hradu zakonzervovali a sprístupnili verejnosti. V súčasnosti sa v ňom nachádza Tekovské múzeum.

Topoľčiansky hrad sa vypína na brale nad obcou Podhradie ležiacej na úpäť Považského Inovca. Pochádza z 13. storočia. V rokoch 1431 – 1434 bol v rukách husitov. Hrad poškodili počas bojov uhorských povstalcov s cisárskymi vojskami a od 18. storočia je hrad opustený. V 19. storočí dostavali hlavnú vežu a zakonzervovali časť opevnenia. Z veže sa môžeme pokochať krásnym výhľadom do okolia.

Trenčiansky hrad je domi-

nantou mesta Trenčín. V roku 1296 sa hrad stal strediskom panstva Matúša Čáka, významného uhorského feudála. Turistickou atrakciou je hradná studňa hlboká 79,2 m – Studňa lásky, na ktorú sa viaže povest' o Omarovi a Fatime. Na Trenčianskom hrade sú expozície Trenčianskeho múzea.

Hrad Beckov sa vypína na strmom 70 m vysokom brale nad obcou Beckov neďaleko od Nového mesta nad Váhom. Podľa povesti hrad postavil chvastavý pán Ctibor. Pomenoval ho podľa svojho šaša Becka. Návštevníkom upútajú ruiny horného hradu – atika, fragmenty okenných obrúb, kružieb, portálov, zvyšky klenieb a nástenných malieb.

Oponický hrad sa nachádza na západnom výbežku Tribeča, postaviť ho dal pravdepodobne koncom 13. storočia Matúš Čák. V 16. storočí slúžil ako súčasť protitureckej obrany.

Správa športových zariadení

Správa športových zariadení, m. p., (SŠZ) je organizáciou zriadenou Mestom Zlaté Moravce na prevádzkovanie športových a telovýchovných zariadení, údržbu a úpravu zvereného majetku, organizovanie športových podujatí a prevádzkovanie letného kúpaliska.

V areáli, ktorý spravuje SŠZ, m. p., sa pripravujú a hrajú majstrovské zápasy – oddiely tenisu (kraj. majstrovstvá), pozemného hokeja (1. liga), volejbalu (2. liga) a mládežníckeho futbalu FC ViOn.

Od 1. 7. 2009 priestory využívajú aj riadiace orgány a družstvá „Požitavskej futbalovej akadémie FC ViOn“. Okrem športových oddielov tu celoročne usporadúva rôzne akcie Centrum voľného času (Týždeň boja proti drogám, Olympiáda netradičných športov, Školské majstrovstvá okresu vo futbale, bedminton a cezpoľnom behu, Futbalové turnaje žiakov, Láhkoatletické súťaže atď.). Tradične boli usporiadané akcie „Burčák cup“ v tenise neregistrovaných hráčov a „futbalový turnaj“ za účasti policajných zložiek, Hasičského a záchranného zboru a lekárov. Športový areál je bežne využívaný aj obyvateľmi mesta a organizáciami na území mesta. Súčasťou športových priestorov je telocvičňa, o ktorú je celoročne veľký záujem a v zimnom období v maximálne možnej miere.

Mestské kúpalisko v minuloročnej sezóne zaznamenalo stúpajúcu návštevnosť. Bolo pripravené v rámci našich súčasných možností a prísnych hygienických predpisov. Niekoľko rokov Mesto uvažuje s rekonštrukciou celého areálu letného kúpaliska a zostáva veriť, že sa nájdu financie aj na tento účel.

Okrem pravidelného vytvárania podmienok pre užívateľov ako príprava ihrísk, ostatných športovísk a bežná údržba celého areálu, v minulom roku dokončili opravy šatní a sociálnych priestorov v hlavnej budove. Pomerne finančne náročná bola aj oprava podlahy a strechy v telocvični a už každoročná úprava bazénov pred letnou sezónou.

-r-, foto: archív

